

IPAR és KERESKEDELEM

IPAROSOK, KERESKEDŐK, MEZŐGAZDÁK ÉS ROKONSZAKMÁT ŪZŐK HETI KÖZLÖNYE
A „BAROSS SZÖVETSÉG” SZEGEDI FIÓKJÁNAK HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön

Egyes évre 100 K
Fél évre 50 „
Negyed évre 30 „

Laptulajdonos:

A BAROSS SZÖVETSÉG
szegedi fiókja

Szerkesztő:

VIDACS ALADÁR
főtítkár

Szerkesztőség:

Szeged, Honvéd-tér 8–9. sz.
Telefon 15–52.

Tájékoztató az adókról.

A közgazdasági embert manapság semmi sem érdekli és érinti jobban, mint az adóügy. Tehát az a tevékenység, amelyet pénzügyminiszterünk anyagi helyzetünk részbeni javulását várja s amelyet gyors egymásutánban követő száz meg száz rendeletben, törvényben irányít. Éppen ezér egy labirintusba ma a magyar adóügy, amelyben nagyon jártas legyen, aki magát kismisern akarja.

Nos, ebben akarunk egy kis tájékoztatót adni.

A kereskedőket és iparosokat a rendes adók közül leginkább érdekli, mert legjobban terheli a III. oszt. kereseti adó. Mint a legtöbb adó, úgy ez is kulcs szerint van kivetve; ennek adókulcsa 10 százalék. Azaz ez annyit jelent, hogy az adózónak az ő teljes keresetéből 10 százalékot kell adótelben befizetni. Persze a lelkiismeretlen vállalkozók ezt 3–4 százalékra csökkentették mindig. Az így begyűlt összeg nem fedezte a szükségletet és előbukkan egy másik adófaj: a pótdadó, az általános jövedelmi pótdadó, betegápolási adó stb. Természetes, hogy a szükségletek emelkedésével arányosan az adóterhek is emelkedtek.

A III. oszt. kereseti adót már csak azért is, mert könnyű volt kijátszani s így legtöbbször azok menekedtek meg tőle, akik pedig azt legjobban elbírták volna, igazságtalannak látták s törvény-

hozásilag is igyekeztek rajta segíteni. Ezért az 1916: XXVI. t.-c.-ben a jövedelmi adótörvény 8. §-ban már határozottan ki van mondva, hogy azt a keresetet, amit a jövedelemadó szempontjából eddig nyomozások után megállapítottak, a kereseti adó kiválasztásánál figyelmen kívül kell hagyni. Így értelemben szól az 1916: XXXIII. t.-c. is, amidőn azt mondja, hogy 1916-tól kezdve az új adózóknál a kereset nagyságát nyomozni sem szabad, hanem az adót a többi adózával való arányos kivétel útján kell megállapítani.

Ugyanez az elv érvényesül az 1920: XXIII. t.-c.-ben, amelynek alapján most fejeződtek be a kivetések, de amely kivetések még végleg elbírálvá nincsennek.

Igy áll a kereseti adó ma. A törvényhozás az 1920: XXIII. t.-c. előtt is állandósította, vagy amint mondani szokás: megkövesítette a kereseti adót. Ez alatt értjük annak az elvnek a kimondását, hogy ha az adózó viszonyaiban változás nem állott be, ne változzék a már megállapított kereseti adó sem. Azonban fenntartotta úgy a kincstár, mint az adózó javára azt a jogot, hogy amennyiben a kincstár előnyös változásról tudomást szerez, akkor az adót emelheti és az adózó pedig, ha viszonyai rosszabbodtak, a leszállítást kérheti.

Sajnos, az adóviszonyok állandósítására nem voltak az elmúlt évek alkalmasak, mert rendkívül

„Te kereskedő leszel”

Franciából fordította: Vidacs Aladár.

(Folytatás.)

— Jó napot Fournier ur, köszöntötte a pénztáros. Majd a segéd felé fordulva, mondá: ez is egy, aki a főnöknek néhány „rossz ezressel” tartozik.

— Nos, szól a segéd, szerencséje lesz főnökünknek, ha színét látja pénzének. Tegnap mondták nekem éppen, hogy bizony ez az öreg igen rossz anyagi körülmények között van. A börzén játszott és mindenét elvesztve kellett onnan távoznia. Aztán meg sok mindent beszélnek róla, ami talán nem is igaz.

— Én nem hallottam ezekről semmit, szól a pénztáros, de ha így van is, főnökünk biztosan nem tud róla semmit, mert alig egy hete küldött neki egy nagyobb megrendelést.

Péter e beszélgetés végszavait hallotta csupán és látva a bolt ajtajában beszélgető két embert, elmélkedni kezdett. Itt nem úgy van, mint Gerard atyánál. Itt többet adnak el hitelbe, mint

készpénzért. A vevőknek nyílt hitelük van. Máskor meg saját váltóval fizetnek. Némelykor ezek a váltók is fizetetlenül maradnak s így a követelés elvesz. Hát ez hol térül meg?

Ez mind onnan van, hogy nem figyelik eléggé a számlaköveteléseket. Bár kétségtelen, hogy a kereskedő házban igen jó könyvvizetés van. Ekkor Péter visszaemlékezett Gerard atya mondására, amit igen gyakran ismételtgetett: „A helyes gazdálkodás alapja a jó könyvvizetés.” Bizony nagy gondnal kell a könyveket vezetni. Ha erre ügyelünk, nem marad annyi nyílt, azaz hosszú ideig fizetetlen tétel egyik-másik vevőnél.

És, mondá Péter magában, ha ezekről a tartozásokról külön nyilvántartást vezetnek s ez mindig szem előtt van, akkor egy tekintetre különbséget lehet tenni a vevők közt. Egy pillanat alatt láthatja a kereskedő, hogy kik azok a vevők, akikben bizhat és kik azok, akikben nem szabad bízni.

Amint így elmélkedett, helyesnek találta gondolatát. Úgy találta, hogy erről kell Denis úrral beszélnie még aznap este. Valóban nem is

nagy volt a jövedelem hullámszás.

Pénzünk értékének igen nagy elhanyaglása követelheti meg, hogy számokban kifejezett koronákban a rosszabb viszonyok mellett is sokkal több kereseti adót fizessünk, mint azelőtt. Ha mai koronánk a 10 év előtti koronánknak egy ötvened részét éri, úgy ma annak, aki akkor 2 koronát rőtt le, éppen 100 koronát kellene fizetnie. Azonban, mint az egyes ember közgazdasági be rendezkedése, épp úgy áll az államháztartás is. Sok kell, hogy legalább keveset fódözheszen.

Ha a keresetbevallások a valóságnak megfelelőek lettek volna mindenütt és mindenkor, úgy az adóügy a III. oszt. kereseti adónál kulcs rendszer mellett meg lett volna oldva. Minthogy azonban titkolások történtek s az okvetlenül szükséges mennyiségű adó sem folyt be, 1920-ban erőlysebb intézkedéseket kellett foganatosítani.

Óriási baj volt, hogy az 1918 október végi ballépés, majd az ezt követő kommun-rablógarázdálkodás alatt oly zavarosak voltak az adózás adminisztratív munkái, hogy 1920 közepén még az 1918, 1919 és 1920. évi adók ki sem voltak vetve. Ily körülmények között s abban a korban visszamenőleges keresetmegállapítást foganatosítani neveléses lett volna. Tehát még figyelembe véve a korona értékének romlását is, más megoldást kellett keresni. A nemzetgyűlés tehát a legalkalmasabbnak kinálkozó módot fogadta el akkor, amidőn erre törvényt hozni akart.

Alapelv gyanánt kimondották, hogy mindenki régi adójának ötszörösét tartozik fizetni. Ez szinte túl méltányos s épp ezért nem is célra vezet. Gondoljuk meg, hogy a mai öt korona nem egy értékű a 9—10 év előtti egy koronával.

Természetes dolog, hogy azt, aki való be vallást tett, most is jobban terhelni az adóval, mint azt, aki akkor is eltitkolta. Itt ismét segíteni kellett. Ez okból a törvény 77. §-ban kimondja, hogy az ötszörösre való emelésnek nincs helye azoknak, akiknél az adó a tényleges tiszta kereset

vagy üzleteredmény 10 százalékban volt már meg állapítva. Azután kimondja, hogy az ötszörös fel emelés ellen az adózó felelbezhethet, de csak akkor, ha a felemelt vagy esetleg arányosítás útján kivett adója több, mint üzlete vagy foglalkozása után az 1885. XXIX. t.-c. 15. §-nak első két be kezdésében meghatározott tényleges tiszta kereseti nyereményének 10 százaléka.

Az ötszörösre emelés egyszerű számtani művelettel történik, minden új mérlegelés nélkül. Az ötszörös adót lajstromozták, kifüggesztették, egyéni értesítés nélkül. Mondanunk sem kell, hogy nem mindenki ment el a lajstromokat meg nézni, így sokan estek el a felebbezés lehetősé getől, amivel 30 napon belül élehetet volna. Egyetlen jogorvoslat volt itt, a belépés igazolása ; ez esetben a határidő 45 nap volt.

Azonban az egységes elv szerint való emelés sem bizonyult elfogadhatónak. Gondoljunk csak a láncosokra, konjunktúrácsokra, szállítókra stb. Ezek is az 1913-as alapnak csak ötszörösét fizessék? Ezért a 78. §-ban kimondja a törvény, hogy a pénzügyigazgatóság megállapítja, hogy az 1917., 1918. és 1919-ben lényegesen változtak-e az adózó kereseti viszonyai. Ennek megfelelően intézkedik aztán. Gyakran új vallomást kérnek. Az új vallomások után kirott adótelek megint lajstromba szedelnék és kifüggesztetnek. Ezeket önmaga és a mások ellenőrzése szempontjából köteles mindenki megnézni. Csak ily ellenőrzés után lesz az adóteher igazságos, általános és arányos. Itt felebbezésnek van ismét helye. Azaz inkább észrevételezésnek. Az észrevételezésre egyenkénti elintéztést ad a pénzügyigazgatóság és ebben az adó végleges összegéről ad értesítést.

Ha ez a kivétel sérelmes és ha a kézbesi tésőtől számított 15 nap még nem telt el, akkor is van még jogorvoslat az adó felszámolási bizott sághoz. De ez a felebbezés csak akkor vezethet eredményre, ha az adózó a valóságos kereseti viszonyait igazolja is. A felszámolás Szegeden

volt nagy elfoglaltsága akkor, egészen neki fekszik ez eszmének.

Ettől fogva leste, hogy főnökét mikor találhatja elfoglaltság nélkül.

— Látom Péter, hogy önnek van valami mondani valója, szól Denis ur.

— Igen uram, volna egy eszmém, amit közölni szeretnék önnel.

— Nos lássuk!

Minthogy nincs e pillanatban különös dolog, mondá Péter s minthogy a levelezés naponta átlag két órára köt csak le, egy gondoltam, talán hasznos dolog volna, ha egy nyilvántartást készítenek az ön adóairól.

Ugyan nem vagyok bizonyos benne, hogy megengedné-e nekem könyveibe ezért betekinteni, akkor volna szives nekem ezeket megnevezni. Így kitűnnék, nem ad-e egyeseknek túl nagy hitelt. De az is, hogy melyik adós hitellekes.

Sokat adunk el nyílt hitelle, mondá Denis ur. Ez a mi házunknak rossz szokása.

— És mi igazolja e szokást?

— Meg van ennek is a jó oldala. Egy vevő,

aki semmivel sem tartozik, ura önmagának. Ott vásárolhat, ahol neki tetszik. De hogy ha nekem 2000, 3000, 4000 frankkal tartozik, akkor én tartom a kezemben. Szinte parancsolom neki, hogy csak nálam vásárolhat. Egyedüli szállítója vagyok neki. Kell, hogy nálam vásároljon és mindent nálam vásároljon. Kivált azokat az árucikkeket, amelyeken több a haszon: fűszereket, konzerveket, de olyanokat is, miket kevesebb a haszon, mint cukrot és csokoládét. Így biztos vagyok felőle és megtalálom számításomat.

— Értem, uram; de ha azt, amit elad, soha sem fizetik meg, az örökre elveszett. Azt sem állítom, hogy önnek sok kétes vevője van, de van. Ön nagy hitelt ad nekik, jó lenne ügyelni rájuk.

— Természetes, hogy ügyelni kell rájuk, egyebet nem is tehetünk.

— De mégis, uram, ha havonta vagy kéthetenként vagy hetenként bemutatnák önnek adósaírói egy táblázatot, amely feltüntetné tartozásait, egy tekintetre tisztában volna ön velük.

(Folytatjuk.)

már működik. Az adófelszámolási bizottság döntésével meg nem elégedő fél 15 nap alatt élhet panaszjoggal a közigazgatási bírósághoz. De ennek csak akkor volt helye, ha a fél tisztákereseti vagy üzleti nyereségét hitelt érdemlően igazolta. Általános és nem okmányolt panaszok figyelembe nem vehetők. Az igazolás legkésőbb már az adó felszámolási bizottságnál kell, hogy megtörténjen.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország fellámpadásában.

Amen!

Emlékezzünk!

A céh lakomákról.

Egyik múlt számunkban megemlékeztünk a marosvásárhelyi céhek mester- és egyéb lakomáiról. A lakoma nemcsak ott, de az egész magyarországi városok chéhelében is fontos tényező volt. A céh étellel szoros összefüggésben állottak a lakomák ott is. Mikor valaki mesterség tanulása adta fiát, az illető chébe dívó szhkas szerint 2—3 fogásból álló ebédet s hozzá bizonyos mennyiségű bort, sört vagy mind a kettőt adta a céh mestereinek. A felszabadított legény csak lett valósággal legénnyé, mikor vége lett az általa a mesterek részére adott ebédnek. A remek sikerült elkészítése még senkit sem tett mesterre, mert a chéhszabályok, a mester gyermekének elengedték a vándorlást, el a remek felét, de a mester lakomát, mellyel a céh összes mestereinek tartozott azt soha sem.

A mester ebéd az előkelőbb céheknel fényesebb, a kevésbé előkelő mesterségeknél szerényebb, volt. Némely chéhszabályok előírják a feltáladandó ételeket. Így pl. a löcsei szabók mester lakomája: főtt marhahús, egyféle sült, borju vagy tyukhus sárga mártással, hozzá fél tallér ára bor és annyi sör, amennyit elfogyasztanak, míg az abrosz az asztalvan. Így rendelt ezt az 1599-iki ché szabály. Gazdagabb a gombkötők részére előírt mester ebéd, mely négyfogásból állott.

1. Két darab rizsben főtt és erősen borsozott kappan és ugyanannyi tyuk. 2. Egy sült malac töltve, egy liba, egy kappan, négy töltött csirke, 8—8 font marha, borju és sertéssült, egy nyul. 3. Hussal főtt káposzta. 4. Tejben főtt rizs fahéjjal, erősen hintve, végre gyümölcs, 2 forint ára bor és még rá egy pint. E lakoma adását meg lehetett váltani 12 forintra. Más céheknel a váltás díja 10—20 forint. A ché lakomákon a kikötött fogások száma 3—4, de némelyiknél a chéhszabály azt mondja, hogy az illetőnek tehetsége szerint adassék a mester la-

koma. Másoknál egy tisztességes ebéd van kikölve. Mind a kettő tágkörű meghatározás és versenyésre oly bő alkalmat nyújtott, hogy a hatóságoknak sokszor kellett korlátozólag közbe lépnie, nehogy az inas-, legény- és mester ebédek túlságos teret rojnak az illetőkre.

A céh tagok közti szívélyes viszony ápolására szolgált például a beszercebányai szabók azon szokása, hogy a chébe felvett új mestert az utána következő legfiatalabb mesternek egy ebéddel és ehhez egy pint borral kellett megvendégsélnie.

Rovatvezető: Csarala Dávid.

MOZZANATOK

Naptár.

Szakosztályi ülések:

Lakatos szakosztály: minden hó 1-én és 15-én d. u. 6 órakor a szövetség irodájában (Honvéd-ter 8—9 sz., földszint).

Szabó szakosztály: minden hétfőn este 6 órakor Feketesas-utca 20 sz. Krier-féle üzletben.

Kocsigyártók: kéthetenként a Kath. Körben a hónap első és harmadik csütörtökén d. u. 6 órakor.

Festőipari szakosztály: minden szerdán este 6 órakor a Szentháromság-utcai Borovszky-féle vendéglőben.

Építők: minden szombaton d. u. 6 órakor a Raffay-féle vendéglőben.

Fűszer szakosztály: esetről-esetre összehiva.

Asztalos szakosztály: csütörtök délután 6-kor az ipartestület épületében.

Faipari szakosztály: később megállapítandó időben.

Bőripari szakosztály: a hónap 1. és 3. hétfőjén a Katholikus Körben.

Élteli szakosztály: 1921 július 7-én este 6 órakor a Profétában.

Kézműru szakosztály: szerdán este fél 7 órakor a Stefánia kioszkban.

Irodánk hivatalos órái június 1. óta reggel 8—1-gig tartanak. Telefon 15—52.

Fényképes tagsági igazolványaink. Tagjaink állandó szorgalmazására, minthogy az esetleges visszaéléseket akarják megelőzni, választmányunk elhatározta, hogy a felvett tagoknak, a tagság minőségét is föltüntető arcképes igazolványokat szolgáltat ki, melyek a jövőben előforduló esetleges kedvezményekre jogosítanak. Evégből einökünk felkéri a már felvett tagokat, hogy egy-egy vizit nagyságu saját arcképüket irodánkba (Honvéd-ter 8—9. sz.) mielőbb beadni sziveskedjenek.

Választmányi üléseinket további intézkedésig nem minden hét péntekjén tartjuk meg,

BACSA PÁL kézmű és női divat-
:: áru üzlete ::
az „Arany kereszt”-hez. Csekonics-utca 4. szám.

hanem augusztus második és szeptember második péntekjén a Kézművesbank tanácstermében, délután 6 órai kezdettel.

Adó bevalló íveit folyó hó 30-án, szombaton délig öketlenül vigye be a városházára. Ez az utolsó határidő.

A Szegedi Iparosok Nyugdíjalap Asztaltársasága 1. hó 30-án, szombaton este a nyugdíjügy eszméjének fentartása és megbeszélések végett a Hágiban társasvacsorát tart, amelyre ezúton is meghívja az érdeklődőket. Vacsorára lehet jelentkezni a 12—46 telefonon Száthi Mihály elnökénél. Teríték ára 50, illetve 55 korona. A nemes ügy iránt rendkívül nagy az érdeklődés s igazán alig van az iparosság körében mozzanat, mely felkarolásra jobban érdemes volna, mint a rokkant iparosok nyugdíja. Az intézőség mindent elkövet, hogy az eszmét sikerre vezesse.

A Baross Szövetség festő és mazoló tagjai kenoét, olaját kedvezményesen áron vehetnek MIHÁLYI ADOLF Tisza Lajos-körút 55 sz. üzletében.

Jogvédelmi bizottságunk, mely *Gelez Miklós és Kertész Márton* kezdeményezésére van alakulóban, a napokban már előkészítő munkájával teljesen elkészül. Ez a kiváló szerv készséggel áll majd a tagok rendelkezésére minden oly ügyben, ahol a törvények és rendeletek tömkelegében irányításra lesz szükség. *A figyelmet előre felhívjuk red.*

Dr. Pálffy József, aki éveken át kitűnő elnöke volt az árvaszéknek s jelenben az ipartestület nagytudású titkára, vett hír szerint ismét az árvaszék elnöki állásába kerül, minthogy *Aigner Károly* dr. főispán újra őt kívánja az árvaszéki elnöki állásban látni, mint régi kipróbált vezetőt. Az ipartügyet minden esetre nagy veszteség éri.

MIHÁLYI fűszeres üzlete? Tisza Lajos-körút 55 szám alatt van.

Danner Péter Fia

fűszer-, csemege-, ásványviz- és termény-
nagykereskedő

Telefon 141. Telefon 141.

Tisza Lajos-körút 12. szám

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát nagyban és kicsinyben.

Üzem nagyobbitás. Városunk egyik szemlátomást fejlődő üzeme, a *Szvaton és Kúcses* cég, mely mint autó- és gépjávitó üzem, illetve kereskedés létesült, terjeszkedik. Az üzemet fejlődés folytán szélesbítették úgy, hogy most feloleli a villamos szakmának összes ágait, valamint a géplakatos mesterséget. Kereskedésük pedig az üzemtől teljesen külön állólag műszaki és villamos cikkeket hoz forgalomba.

Hírdetéseket a szerkesztőség vesz fel igen méltányos áron. A szöveg a szerkesztőségbe küldendő be. Felhívjuk a hirdetőket figyelmét arra, hogy lapunk nemcsak Szeged városában, hanem négy vármegye minden városába, községébe jár s így hirdetőkre kiválóan alkalmas.

Az 1920—1921. évről szóló és jövedelmi adó bevallások beadásának határideje július 31-el lejár. A pénzügyminiszter ezt a határidőt ez évi augusztus 15-ig meghosszabbította. Az erre vonatkozó 108. 182—1921. sz. rendelet a Budapesti Közlöny legközelebbi számában megjelenik.

Helyreigazítás. Mult lapszámunkból *Czigler* elnökünk névünnepeiről emlékeztető meg, tévedésből kimaradt, hogy *Kopasz János*, a kiváló szónok is üdvözölte az ünnepet. Felköszöntője mely hatással volt az ünnepeltre és ünnepelőkre egyaránt.

MIHÁLYI ADOLF Tisza Lajos-körút 55 számú üzletében elsőrendű vasárhelyi lisztet kaphat.

Szeptember 1-től szabad lesz a cukor belföldi forgalma. A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, amely szerint a cukortermelés és belföldi forgalma szeptember 1-től kezdve szabad. Ehhez képest mindazok a rendeletek, amelyek a cukor termelésére, árának megállapítására, belföldi forgalmára és szállítására vonatkoznak, szeptember 1-től hatályukat veszik s ezúttal csupán a hatályuk alatt keletkezett jogviszonyokra és elkövetett kihágásokra irányadók. A cukorbizottság augusztus 1-ével felszámol. A rendelet a cukor behozatalára és kivitelére vonatkozó korlátozó rendelkezéseket nem érinti. A pénzügyminiszter, akit a rendelet felhatalmaz, hogy a felszámolásra vonatkozó rendelkezéseket megtehesse, megalakította a cukorbizottság felszámoló bizottságát, amelynek elnöke *Ullmann István* dr. miniszteri tanácsos, elnökhelyettese *Lukács Pál* miniszteri tanácsos. A pénzügyminiszter felhatalmazza a felszámoló bizottságot, hogy a szeptember 1-én még készletben levő 1920—21. termelésű cukor forgalombahozatala tekintetében a szükséges intézkedéseket megtehesse.

A paprikatermés. A közepesnek ígérkező paprikatermésre az utóbbi forró napok igen rossz hatással voltak. Bár a paprika sokat kiáll, ha így marad az időjárák, alig lesz termés. A rossz terméskültség eredményezik, hogy a tavalyi paprika feldolgozása olyan nagy mérvű lett, amelyet a malmok alig tudnak lebonyolítani. A feldolgozott paprika jó részben hazai piacon kél el. A paprika belföldi keresletének az oka, hogy a spanyol paprika teljesen hiányzik a hazai piacon. Békében a spanyol paprikából kétszer annyi jött az országra, mint ment ki a magyarából külföldre.

Barabás Lajos kefe-, meszelő- és ecset-készítő

Somogyi-utca 18. SZEGED Fekete-házzal szemben.

Állandóan nagy raktárt tartok.

Korcsolya-téri hirdető mezőkből még rendelkezésre állókat a szövetség irodájában lehet még feloglalni. Az elképzeltet legolcsóbb és leghalásabb hirdetési mód. Telefon 15—52.

Menekült Mezőgazdák Szövetkezete címen egyesület alakult, melynek célja, hogy egy szegbe tömörítse a földműveléssel foglalkozni kívánó keresztény menekülteket. A szövetkezet feladatát tekintve, hogy tagjai részére hosszú lejáratú bér és tulajdonjogi birtokokat szerezzen, lehetőleg terménytörlesztés ellenében és azokra keresztény menekülteket és leszerelt katonákat telepítsen, akiket azután kellő gazdasági eszközökkel látnak el és részükre megfelelő hitelt nyújtanak. Részlegjei 100 koronás árban bocsátatnak ki, iratási díj 20 korona. Részvényeket az Országos Menekültügyi Hivatal kirendeltségeinél és az ország területén megbízott megbízottaknál augusztus 5-ig lehet jegyezni.

Állást, foglalkozást kaphatnak a hatósági munkaközvetítő útján, Templom-tér 8. szám 1. em. Asztalos, bádogos, bogárné, kádár, kömives, borbély, cipész, motorgépész, szabó, órás, kovács, boltiszlóga. Női osztályon: mindenek, mindezen főzőnő, főzőnő, szobaleányok, nevelőnő. A mult héten elköszvetített a hivatal: 70 szakmunkást, 110 segédmunkást, 98 háztartási alkalmazottat, 12 napszámosnót.

Nincs kocsihiány a Máv-nál. Kelety Dénes államtitkár, a Máv. elnök-igazgatója, a Magyar Mérnök és Építész-Egyletben tartott előadásában ismertette azokat a nagy eltolódásokat, amelyek a háboru elejétől a mozdony- és kocsiárakban voltak. Eszerint míg 1914-ben egy elsőrangú gép ára 120.000 korona volt, ma 11 millió 200 ezer koronájába került az államvasutaknak. A kénelküli tehernokosi ára, amely 1915-ben 4405 korona volt, most 336.265 koronára emelkedett. Egy III. osztályú személykocsi békéára 27.615 korona, ma pedig 1 millió 337.325 korona. Az ilyen szertelenül magas árak mellett a Máv. kocsiállomány 1919 augusztusától 1921 április végéig 94 személykocsival, 100 kálauzkocsival és 913 új tehernokocsival gyarapodott. Április óta sok új és javított kocsi került ki a gyárból és javítóműhelyekből és most jó lehet, hogy az áruforgalom a szomszédos államokkal is felélénkült, úgy áll a helyzet, hogy a szállításknál kocsihiány nincs. Ez az állapot azonban csak a jelenlegi helyzetre vonatkozik, mert ha az export, amely az utóbbi időben nagyobb méreteket kezd ölteni, még jobban kifejlődik, várható, hogy a mostani kocsiárak nem lesz elegendő. A Máv. azonban — amint értesülünk — már előre

számol ezekkel a következményekkel és megtette az előkészületeket arra, hogy a kocsihiány ne legyen hátrányos az áruforgalomra.

A kislőtők szeszfőzési engedélyek egyszer és mindenkorra szól. A pénzügyminiszter e héten megjelent pótrendeletével eltörölte a kislőtőkre vonatkozólag eredetileg felállított, az engedélynek évenként történő újjalagos kérvényesésdét illető kötelezettséget. A pénzügyminiszter újabban úgy intézkedett, hogy ha a termelő a központi szeszfőződék részére fennsartott saját termésű nyersanyagokat (szilva, szőlőtörköly és borseprű) a főzőkészüléknek termelőképesége szerinti átalányozása mellett maguk szándékoznak kifőzni, ha ezen szándékukat a termelés helyére illetékes községi előjáróság (városokban a polgármester) egy ízben már elismerte, úgy nem kötelesek évenként újabb bejelentést tenni, hanem a már egyszer elismert igényjogosultság alapján a saját termésű anyagokat (szilvát, szőlőtörkölyt és borseprűt) a főzőkészülék termelőképesége szerint átalányozás mellett a következő években is kifőzhetik.

Mi okozza a nagy meleget? Egy francia csillagvizsgáló-intézet igazgatója behatáon megvizsgálta az idei szárazság és hőség eloszlását a földtéken s mindeleket megállapította azt, hogy nem lehet Amerika felől „jóv” hóhullámokról beszélni. Ugyan az egyes szárazságraportusok időrendben előbb Amerikában jelentekzet, azután Nyugat-Európában s innen tovább vonultak kelet felé, szó sem lehet arról, hogy az amerikai forráság átjusson az Atlanti-océáon. Az océáon a szelek tulajvonású többsége éppen ellenkező irányban fúj Európá felől Európá irányában, akkor ez a szél mindig hűvös és nyirkos, úgy, hogy Amerika felől csak lehűlés kaphatunk s nem forróságot. A csillagász szerint nem a földi meteorológiai okokból kell keresnünk a szárazság magyarázatát, hanem a nap tevékenységében, amiről tudjuk, hogy pontos szabályosságát változik bizonyos időközökben. Már a XIX. század időjárásának világosan meg lehet különböztetni négy esős és három száraz időszakot, melyek 33—37 évig tartottak s ezen a nagy perióduson belül az időjárás is mutatja a 11 kis periódust. A mostani szárazság tulajdonképpen 1918-ban kezdődött és 1935-ig fog tartani. A legnagyobb hőséget és szárazságot 1929 körül várhatjuk, úgy, hogy egyelőre még csak kezdetén tartunk a forró periódusnak.

Hogyan kell a nyári pangást felélénkíteni? Nem igen fogja senki a pangási évad felélénkítésének gyóymódját feltalálni, ha csak nem nyul az egyetlen helyes módszer, a hirdetés után. Épp ezekben a holt napokban kell ugyanis valamilyen különleges, egyéni hirdetéssel feltűnnünk. Hisz ilyenkor ez könnyű is. A lapok hirdetési rovata mind gyérb, semmitmondóbb lesz, unottan nézi végig az olvasó, de könnyen megakad a szeme, ha valami különleges hirdetésre akad. Ez az ideje a gyors és kevés hirdetéssel, tehát olcsón elért népszerűségnek. Pedig hogy milyen fontos népszerűnek lenni, azt kereskedőnek nem kell magyarázni. Egy népszerűvé vált hirdetés egyet jelent a biztos meggazdagodással. Ne féljen senki a holt évad közönyétől, mert az ügyes hirdetőnek hirdetése feltűnik a többi rossz hirdetés unalmas

Vénig Gyula

Gizella-tér 3. sz.

készít elsőrendű anyagból a legdivatosabb kivitelben cipőket, színes bagriakból nagy választék.

Értesítjük, hogy nagyobb mennyiségű

abroncs-vas,

ráfvas, gömbölyű-, négyszögletes-, spáring- és

valamint **eketalp, ékevas, ékekormány, láncok, csavarház, csavarok és feketelemez érketek** s azokat a legújantayosabb napi árban számítjuk.

Ne mulassza el üzletünket felkeresni és a tavaszi munkához szükséges anyagot kellő időben, még a készlet tart, megvásárolni. Kérjük mielőbbi szíves látogatását

BRUCKNER TESTVÉREK.

szükségéből és parancsolólag követeli minden olvasótól: figyelj reám!

Az arany közszükségleti cikk. A Kuria az izzorabírósaág ítéletének megsemmisítésével vádlottat ama cselekménye miatt, hogy 2450 gramm beolvadtított aranyának, — tehát olyan közszükségleti cikknek, melynek forgalmát a miniszterium rendelkezései korlátozzák és az országból való kivitelét tiltják, — külföldre való kicsempészését megkezdte, de be nem végezhette, bűnösnek mondotta ki az árúragításai visszaélésekről szóló törvény szerint büntetendő árucsempészet vétségének kísérletében. Az aranyból készült ékszer, mondja a Kuria ítéletének megokolása, ha egyesek szükségéről van szó, fényűzési cikk, az arany maga azonban bármily formában, ha az államszükség adott helyzetben erre kiterjed vagy kiterjedhet — közszükségleti cikk. Annak bizonyítása, hogy a történelem most folyó szakában az arany ilyen közszükségleti cikk, csaknem fölösleges, ha az ország gazdaságilag s pénzügyileg egyaránt tönkrement állapotát szem előtt tartjuk. A Kuria mégis kiemeli azt, hogy az arany-állomány mennyisége az országban mindig nagyjelentőséggel bír úgy közgazdaságilag, mint pénzügyileg, ez a jelentőség pedig az ország mai helyzetében óriásilag megnövekedett, mert mint abszolút érték a mostani gazdasági életben minden gazdasági és pénzügyi kombinációt és tervet megkönyvit; különösen elősegíti a megfelelő törvényhozási intézkedések révén valótnak megjavítását; továbbá, minthogy a trianoni békeszerződés értelmében új magyar jegybank lesz felállítandó, kétségkívül az államnak szüksége lesz nagyobb mennyiségű aranykészletre.

Az üzleti záróra ügyében a budapesti keresk. és iparkamara azt javasolja a kereskedelmi miniszternek, hogy a nyári záróra 6 órában állapíttassék meg, de az élelmiszer-üzletek zárórája az alkalmazottak által kért 7 óra helyett 8 óra legyen. Az új záróra valószínűleg már augusztus 1-én életbelép.

25 százalékos levonással cserélik be a lebélyegzett ezreket és tízezsereket. A pénzügyminiszter 3600—1921. sz. rendelete szerint, amely a Budapesti Közlöny július 15-iki számában jelent meg, a magyar felbélyegzésű ezreket és tízezsereket július 16. és augusztus 15. között az Osztrák-Magyar Bank és az állampénztárak 25 százalékos levonással fogadják el.

5-ik Nemzetközi Vásár Frankfurt am Mainban. A Magyar Esperanto Szolgálatnak jelentik, hogy az évi őszi vásárt Frankfurtban szeptember 25-től október 1-ig tartják meg. A frankfurti vásár, melynek majdnem 4000 külföldi és több mint száz ezer belföldi látogatója van, egyike a legnagyobb vásároknak. A kiállítások szakma szerinti csoportosításúak és a kiállításra engedett cégek szigorú megválasztás nagy előnyöket biztosít a látogatóknak. Mig minden európai vásár a nyomasztó gazdasági helyzet folytán csak kis forgalmat tudott elérni, a tavaszi vásáron majdnem minden szakon nagy forgalmat értek el. Mint elsőrendű vasúti csomópont, Frankfurt könnyen elérhető és a külföldiek látogatását a vásár igazgatóság és utlevélhivatal nagyon megkönnyíti. A vásár értesítéseit 10 nyelven és esperantoul adja

ki, azokat és a képes propektusokat díjtalanul küldi a vásár hivatala (Messamt, Esperantofako. Franfurt a/M.)

Megjelent az ecetsav kincstári részese-déssel való megvásárlásról való rendelet. Mint ismeretes, az 1920—21. évi költségvetésről szóló törvény elrendeli, hogy az ecetsavat kincstári ár-részesedéssel róják meg. Ennek a rendelkezésnek a végrehajtásáról rendelkezik a pénzügyminiszter 73300. sz. rendelete, amely a Budapesti Közlöny július 17-iki számában jelent meg.

Felemelték a büntetőtörvénykönyv büntetési értékhatárait. Az 1921. évi XXVIII. törvénycikk, amely a büntetőtörvénykönyvekben és egyes más törvényekben megállapított értékhatároknak, valamint a pénzbüntetés és pénzbürtás mértékének ideiglenes felemeléséről szól, a Budapesti Közlöny július 15-i száma közli.

A büntető igazságszolgáltatás egyszerűsítéséről szóló 1921. évi XXIX. t.-c. a Budapesti Közlöny július 15-i számában jelent meg.

Rendezik a háború előtti semleges tartozások ügyét. A kormány 4590—1921. sz., a Budapesti Közlöny július 20-iki számában megjelent rendeletével elrendelte, hogy amennyiben valamely semleges állam polgára magyar adósság 1914. június 24-e előtt keletkezett és külföldi pénzbenben fizetendő követelésért magyar bíróság előtt pereli, a bíróság a feleket egységre szólítja fel. A bíróság az ajánlat megítélésére használtatást is adhat. Amennyiben egységsem nem létesül, a bíróság részletes jelentést tesz az igazságszolgáltatásról, a jelentés kapcsán az igazságszolgáltatás diplomáciai úton kiserli meg az egységessé létrehozását. Amennyiben a per már folyamatban volna, az egység megkísérlése céljából a legközelebbi tárgyalást elnapolják.

Módosítottak a szabadságát. A kormány 5578—1921. sz., a Budapesti Közlöny július 16-iki számában megjelent rendeletével a behozatali szabadságról törölte az abban felsorolt cikkeket. Ezeknek a behozatalhoz a jövőben a pénzügyminiszterium, illetőleg a földművelésügyi miniszterium engedélye szükséges.

Tőzsde.

A magyar korona zürichi jegyzése: 1.67 és fél.

Nemzetközi pénzpiac. (Zürich, július 27. Zárlat: Budapest 1.67 és fél (Nyitás: 1.70 —) Berlin 7.75, Newyork 610.—, Milánó 25.70, Zágráb 3.50, Prága 7.65, Bécs —.78 — Bukarest 7.90, Osztrák bélyegzett 0.70, Varsó 0.30.

Budapest: (Devizapiac). Amsterdam 111—115 Bukarest 455—470. Apenhaga és Kristiania 4250—4450 Berlin 435—450 olasz 1480—1500, Prága 435—445, Stockholm 6650—7000, Svájc 5500—5600 Wien 38—39, Zágráb 195—205.

Budapest: (Valutapiac). Napoleon 1120—1140 font 1135—1150, dollar 355—365, fr. frank 25.40—26.65 márká 4.27—4.37, lira 14.70—14.90, osztrák korona 37—38 rubel 0.40—0.41, lei 455—465, sokol 440—462, sv. frank —, —, — kor. dinár és fr. dinár 8.—8.05, lengyel márká 15—16.

Kovács- és fűtőszén. A vasiparosok számára megérkezett kovácsszén azonnali szétosztásra kerül. Kifűtő darabos kőszén a háztartások és kazántüzelések számára Keresztény Gazdasági Szövetségnél (Alsóújszpart). Telefon 15—66.

Szegedi kerületi munkásbiztosító pénztár.

3464—1921. száma.

Hirdetmény

a III. veszélyességi táblázat alapján megjelendő üzembesorozáshoz szükséges adatok szolgálatlása tárgyában.

Értesítjük a pénztár munkaadó tagjait, hogy az Országos Munkásbiztosító Pénztár a balesetbiztosításra kötelezett összes üzemeket az 1921. évi január hó 1-től kezdődő érvénnyel hatályba lépett III. veszélyességi táblázat alapján újból besorozza.

Miután a veszélyességi arányszám, melyet az Országos Munkásbiztosító Pénztár az új besorozásnál meg fog állapítani, a baleseti járulékok kiszámításánál mint egyik jelentékeny tényező fog szerepelni, ennél fogva minden munkaadónak anyagi érdeke, hogy üzemének veszélyességi arányszáma a figyelembe veendő összes körülmények ismerete alapján legyen megállapítható.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár felhívja tehát az érdekelt munkaadó tagokat, hogy üzemekben az utóbbi években történt változásokat, üzemiek ezidőszaki állapotát, ugyancsak az új besorozásnál netán figyelembe vétetni kívánt bármilyen ténykörülményeket és a besorozásra vonatkozó esetleges kívánásait saját érdekükben haladéktalanul jelentsék be. A bejelentéseket egyszerű levélben lehet megtenni.

A III. veszélyességi táblázat teljes szövegét tartalmazó füzet 20 korona befizetése, vagy postautalványon való beküldés ellenében az Országos Munkásbiztosító Pénztárnál (VII., Dohány-utca 77. szám) kapható.

Szeged, 1921 július 22-én.

Dr. Pálffy József s. k.,
min. biztos.

Mayer Antal s. k.,
igazgató.

Nem! Nem! Soha!**Hutter Ferencsevics****cégtulajdonos: Hutter Károly**

sör- és bor nagykereskedő

Iskola-utca 18. sz. — — : Telefon 243. sz.

Az Első Magyar Részvény Serfőzde főraktárosa, ajánlja elsőrendű friss tavaszi világos- és barna söréit, hordóban és palackokban, valamint kitűnő zamatos borait nagyban és kicsinyben.

Asztaltűzhelyek,

egyszerűek, valamint fehér fayence lapokkal kirakottak is készen kaphatók:

KÓNYA GYÖRGYépület- és műlakatosnál,
Felsőváros, Szent László-u. 7. Telefon 308.**Rőmer Miklós**

fűszer és csemege üzlete

SZEGED, Dugonics-tér 5. sz.
Telefon 983.

SZÁNTÓ cipész
ajánlja elsőrendű cipőkészítményeit.
Szövetkezesi legok részére 5 százalékos árengedmény.

Mayer Dezső

kocsigyártó telepe

SZEGED, Dáni-utca 5. szám alatt.

Új kocsik készítését és javításokat
juttatásoson vállal.

Elsőrendű harisnyák, keztyűk, pamutok, cérnák, rövidárúk, férfi ingek, gallérok, nyakkendők a legolcsóbb napi áron

Telefonszám 11—79. SONKOVICS-nál Feketesas-utca 17. sz.

SZEGEDI ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Iroda: Kárász-u. 11. Telefon 2-28.
Telep: A Petőfi Sándor-sugárúti
vámház mögött. Telefonszám 9-47.

elvállal minden szakmába vágó építkezési munkálatok tervezését és kivitelét. Anyagraktárában, a Petőfi Sándor sugárúti vámház mögött, építési anyagok, ugymint mészház, fűrészfűrész áru, beton áru, kátránypapír, fedőlemez, tűzifa, faszén kapható.

FRIEDRICH JÓZSEF

EGYENRUHÁZATI ÉS HADFELSZERELÉSI INTÉZETE
TELEFON 1433 SZEGED, TELEFON 1433

DUGONICS-TÉR II. SZÁM ALATT.

Bruckner Testvérek

vasáruháza, Szeged

Kossuth Lajos-sugárút és
Tisza Lajos-körút sarkán.

Telefon 226.

Ajánlunk vas, acél, ércnemű és konyha-felszerelési cikkeket. — Nagy raktár „Folytonégő” kályhákban. „Lándzsa kályhagradiátor”. Épület és butorvasálás, carbid és mindenféle gazdasági eszközökben.

Jutányos árak, pontos kiszolgálás!

Gép- és üzemtulajdonosok!

Tauril, klingerit, asbest, gummi, ólom, buvó-luk és tömszelence tömítések, gőzfeszmerők, olaj-zók, zsírozók, Klinger és közönséges vízállás mutatók, csökele, csapzár, szíjvász, gyanta, borax gyorsforrasztó, szíjragasztó, szíjszál, szíjsegécs és minden-nemű műszaki cikkek. Sósav, kénsav, olajok, zsírok minden minőségben és mennyiségben. — Elektromos cikkek. Javító műhelyünkben minden-nemű gépjárat, új géprészeket pontosan gyorsan készítünk. Elektromotorok, dinamok tekercselése és javítása garancia mellett.

SZVATON ÉS KUCSES

műszaki és elektrotechnikai vállalata
Szeged, Tisza Lajos-körút, Püspök-téri bazárépület

KOCSIS FERENC

lússzer és csemegé kereskedő

SZEGED

Takaréktár-u. Gróli-palota

Telefon 452.

Mélyen leszállított árakon

Iérlí és női szövetelek, selymek, grenadí-nok, nyári ujdonságokban óriási válassz-tek érkezett, továbbá vásznak, zellírek-ben és nyári mosó kelmékben

40 százalékos árengedmény a
Baross-Szövetség tagjainak

Harisnya különlegességek gyári raktára

KETTING JÁNOS divatáruháza

Kigyó-utca 2.

a Belvárosi-kávéház mellett.

Gárgyán Imre és Fia

borkereskedő és szőlőbirtokos

SZEGED, Kórház-utca 13.

Telefon 11-45.

Telefon 11-45.

Mezey és Társa

vaskereskedése

Szeged, Feketesas-utca.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás kályhákban, konyhaedényekben és minden ipar részére szerszámokban ugyszintén vadászati cikkekben.